

BỆNH VIỆN ĐA KHOA CÀ MAU

BẢN TIN AN TOÀN Y TẾ

Chuyên đề:

AN TOÀN SỬ DỤNG THUỐC

Cà Mau, Ngày 29 tháng 6 năm 2020

BIÊN SOẠN
BsCKI. Lý Kim Yến
CN. Dương Trung Thu

TRÌNH BÀY
CN. Trần Thị Sái Thôn

VỮNG CHẤT LƯỢNG - BỀN NIỀM TIN BẢN TIN AN TOÀN Y TẾ

An toàn sử dụng thuốc là một trong 6 nội dung an toàn người bệnh.

Chiến lược an toàn thuốc không chỉ là việc của mỗi khoa Dược, hay khoa lâm sàng, hay phòng QLCL mà là tất cả nhân viên bệnh viện: Bác sĩ, điều dưỡng, dược sĩ, các bộ phận khác như trang thiết bị, công nghệ thông tin trong đó mỗi bộ phận không những phải làm tốt vai trò của mình mà còn phải phối hợp tốt với các bộ phận khác để cùng thực hiện, với mục tiêu cao nhất là an toàn người bệnh và điều trị khoa học

Trong năm qua Bệnh viện đa khoa Cà Mau đã triển khai nhiều chương trình an toàn sử dụng thuốc với sự góp phần quan trọng của khoa Dược nhằm hạn chế tối đa sai sót sử dụng thuốc đem lại an toàn tối đa cho người bệnh

Theo báo cáo năm 2019, Bệnh viện Đa khoa Cà Mau có 5 trường hợp phản ứng có hại của thuốc, không có trường hợp sai sót sử dụng thuốc.

Tại Việt Nam: 19.9% các báo cáo có nghi ngờ sai sót về thuốc

Sai sót có thể xảy ra trong tất cả các hoạt động: Kê đơn, cấp phát, sử dụng thuốc.

Các sai sót thường gặp có thể xảy ra trong sử dụng thuốc:

1. Sai sót liên quan đến kê đơn

Ghi sai tên thuốc hoặc không đọc được

Ghi sai, thiếu hàm lượng thuốc

Ghi sai, thiếu đường dùng, thời điểm dùng thuốc

Y lệnh miệng

2. Sai sót liên quan đến cấp, phát, lĩnh, bảo quản thuốc

Lĩnh thuốc từ khoa dược: Điều dưỡng không kiểm tra, đối chiếu số lượng thuốc lĩnh với phiếu (số lượng, hàm lượng, chất lượng...)

Vận chuyển về đơn vị: Xe vận chuyển thuốc không đảm bảo quy cách → rơi, vỡ, hỏng thuốc trong quá trình vận chuyển

Chia thuốc tại các đơn vị:

- Điều dưỡng không đối chiếu phiếu lĩnh thuốc với phiếu giao thuốc
- Không kiểm tra chéo trong khi giao nhận thuốc giữa các điều dưỡng (điều dưỡng lĩnh thuốc với điều dưỡng nhóm)

Bảo quản thuốc tại các đơn vị:

• Nơi bảo quản thuốc thông thường: không đảm bảo điều kiện và nhiệt độ theo quy định (phòng không có điều hòa nhiệt độ)

• Tủ lạnh bảo quản thuốc không được bảo dưỡng, kiểm tra thường xuyên → không đảm bảo nhiệt độ

Sắp xếp tủ thuốc trực không khoa học, thiếu sự cảnh báo → điều dưỡng dễ lấy nhầm thuốc (đặc biệt với các thuốc có hình dáng giống nhau)

Trả thuốc về khoa dược:

Trả không đúng NB, không đúng thuốc, đúng số lượng, chất lượng không còn như ban đầu

Không có sổ trả thuốc hoặc sổ ghi không rõ ràng

- Không giao nhận giữa các nhóm và điều dưỡng lĩnh thuốc vào cuối ngày

3. Sai sót trong thực hành sử dụng thuốc

• Dùng thuốc sai người bệnh:

Thông tin về người bệnh không đủ hoặc không đúng (không đủ thông tin trên vòng nhận dạng, đeo vòng nhận dạng sai)

- Không xác định chính xác người bệnh khi thực hiện thuốc
- Dùng sai thuốc, sai liều hoặc sai hàm lượng:

Sao chép y lệnh: sai tên thuốc, sai y lệnh, sai liều, sai tốc độ, sai thời gian, sai khoảng cách dùng thuốc.

- Sai sót trong pha chế liều thuốc (sai sót trong khi pha loãng thuốc, không lắc thuốc dạng hỗn dịch trong sử dụng, không dùng dung môi của nhà sản xuất)

Không đảm bảo nguyên tắc vô khuẩn

Không hỏi tiền sử dị ứng khi tiếp nhận và trước khi thực hiện thuốc

Không chuẩn bị đầy đủ phương tiện cấp cứu, cấp cứu sai khi người bệnh phản

vệ

Các vấn đề cần chú ý Để tránh các trường hợp nhầm lẫn thuốc
(theo sổ tay an toàn y tế Bệnh viện Chợ Rẫy)

Để nâng cao trong an toàn thực hành sử dụng thuốc chúng ta có thể thực hiện 8 đúng theo **DS. NGUYỄN VĂN TIẾN ĐỨC**

8 “ĐÚNG” trong THỰC HÀNH SỬ DỤNG THUỐC của ĐIỀU DƯỠNG		
<p>Kiểm tra đối chiếu trên y lệnh và người bệnh Dùng ít nhất 2 dấu hiệu nhận biết Hỏi bệnh nhân để họ tự nhận dạng Nếu có sử dụng công nghệ (như barcode)</p>		Đúng NGƯỜI BỆNH RIGHT PERSON
<p>Kiểm tra nhãn thuốc, đối chiếu với y lệnh Kiểm Bộ 3 Tên thương mại – Hoạt chất – Hàm lượng để tránh các thuốc dễ nhầm lẫn Kiểm tra DI ỨNG Trước khi cho thuốc thông tin bệnh nhân biết thuốc đang cho để làm gì.</p>		Đúng THUỐC RIGHT MEDICATION
<p>Kiểm tra y lệnh, kiểm tra liều dùng Nên sử dụng tài liệu tham khảo thuốc khi cần. Nếu được: tính toán liều và nhờ điều dưỡng khác tính toán kiểm tra lại</p>		Đúng LIỀU RIGHT DOSE
<p>Đúng thời gian cho thuốc Lên kế hoạch thời gian cho thuốc cho bệnh nhân theo y lệnh.</p>		Đúng THỜI GIAN RIGHT TIME
<p>Kiểm tra y lệnh và đường dùng thuốc Xác nhận lại người bệnh có thể sử dụng được thuốc theo đường dùng đã chỉ định. Đúng kỹ thuật cho thuốc</p>		Đúng ĐƯỜNG DÙNG RIGHT ROUTE
<p>Ghi chép SAU khi cho thuốc Ghi vào hồ sơ thời gian, đường dùng và các thông tin cụ thể cần thiết khác (vd vị trí tiêm, các thông số xét nghiệm, chỉ số sinh tồn cần kiểm tra trước khi cho thuốc)</p>		Đúng GHI CHÉP RIGHT DOCUMENTATION
<p>Kiểm tra thuốc được chỉ định đúng và hợp lý. Phải nắm được tiền sử bệnh nhân và trả lời được tại sao BN sử dụng thuốc này? Không quên BN có quyền từ chối.</p>		Đúng LÝ DO RIGHT REASON
<p>Theo dõi để đảm bảo thuốc cho BN uống có hiệu quả mong muốn. Ghi chép các theo dõi vào hồ sơ, các can thiệp của bạn nếu có. Thông báo kịp thời các diễn tiến bất lợi cho bác sĩ điều trị nếu có.</p>		Đúng ĐÁP ỨNG RIGHT RESPONSE